

OCENA Lutkovna uprizoritev

Ornamenti z orienta

SLAVKO PEZDIR

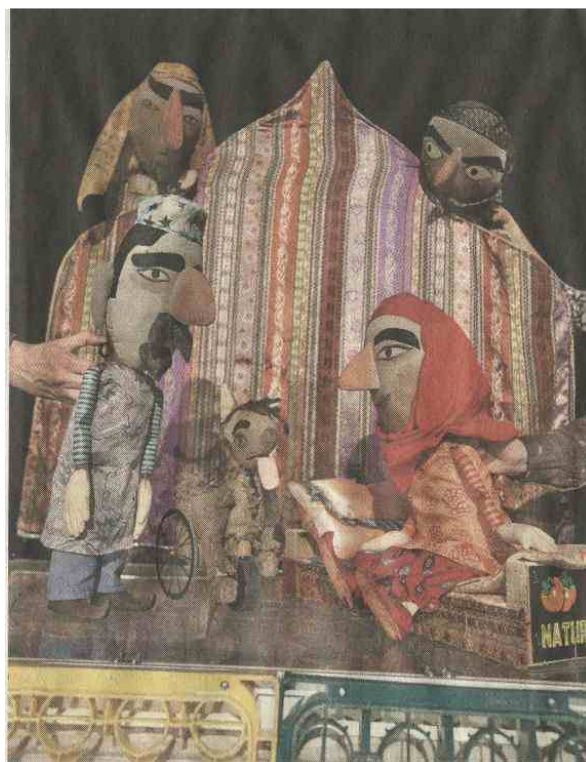
Jan Zakonjšek: Bagdaski tatič
režija Jan ZakonjšekLutkovno gledališče Ljubljana (LGL)
premiera 1. 4. 2011

Po motivih arabskih ljudskih pravljic iz zbirke Tisoč in ena noč, ki so nastajale v tisočletju med 476–1492, je avtor besedila, odrske priredbe in režiser uprizoritve Jan Zakonjšek orientalsko umetelno zasnoval odrsko zgodbo o bagdaskem princu Ahmedu, ki podnevi vlada, ponoči pa maskiran v berača prisluškuje mnenjem svojih podložnikov, svojemu oblastiteljnemu in hudobnemu konkurentu Džafarju, bistrournemu tatiču Abuju, s katerim se nepričakovano ogroženi princ odrešilno spoprijatelji v ječi in na dramatičnem begu iz nje dokoplje do pomembnih življenjskih spoznanj, ter o lepotici Ajši, ki je v pustolovsko dogajanje vpletena zaradi nujnega klasičnega srečnega razpleta. Za konec uprizoritve, ki jo uprizarjajo razigrani in sproščeni prodajalci na orientalski tržnici, je avtor uprizoritve postavil po naročilu ustvarjeni song Andreja Rozmana Roze, ki pod črto doživljenega duhovito povzema pravljичne prigode in njihove protagoniste ter posebej poudari pomen pripovedovanja zgodb, saj »Svet bi se nam zdel brez smisla, / če bi ne imeli zgodb.«

Vsebinsko in izrazno precej nasičeno in zapleteno pravljичno dogajanje, polno vzhodnjaških pravljичnih rekvizitov (cvet, leteča preproga ipd.) in pojavov, je režiser postavil na veliki oder

LGL kot na manjši trg, kjer so v sredini avditorija gledalci, okoli njih s treh strani prodajne stojnice (potencialna prizorišča) ter okrog občinstva prehodi za animatorje z velikimi lutkami (kamele ali psa) ter skupinami lutk na vozovih (na jadrnicah). Skupaj z avtorico likovne podobe Shoshanne Utchenik sta za oživiljanje vzhodnjaško ornamentiranega in barvno nasičenega dogajanja izbrala tehniko oživiljanja ročnih in namiznih lutk, ploskih poslikav in senčnih projekcij (z njihovimi dvojniki), pa tudi oživiljanja predmetov s stojnic (npr. različno velikih bakrenih džezvic za kavo) in živalskih lutk oziroma mask domala naravne velikosti. Vzhodnjaškemu vidnemu bogastvu barv in oblik je z glasbeno opremo sledil tudi skladatelj Mark Messing, ki je uporabil akustične inštrumente in tolkala za oživiljanje orientalske melodike ter fanfare za oživiljanje dvorskega veličastja.

Kot razposajeni prodajalci in ulični komedijanti obenem ter sproščeni interpreti eksotičnih pravljичnih zgodb in njihovih protagonistov, pa tudi kot zanesljivi mojstri različnih tehnik animacije, so se v razmeroma zapletenem in raznovrstnem mehanizmu uprizoritve partnersko in ansambelsko dobro znašli igralci in animatorji Urška Hlebec, Polonca Kores, Maja Kunšič, Iztok Lužar, Gašper Malnar in Brane Vižintin, ki bodo s ponovitvami verjetno še dvigali raven dosežene sproščenosti, lahkotnosti in igrivosti »pripovedovanja«.

AVTORICA LIKOVNE PODOBE JE SHOSHANNA UTCHENIK FOTO MEJK SAJE